YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
29 päivänä kesäkuuta 1995 *

Asiassa C-135/94,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen osaston virkamies Antonio Aresu, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen osaston virkamies Georgios Kremlis, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Italian tasavalta, asiamiehenään ulkoministeriön kansainvälisoikeudellisia asioita hoitavan osaston päällikkö Umberto Leanza avustajanaan valtionasiamies Pier Giorgio Ferri, prosessiosoite Luxemburgissa Italian suurlähetystö, 5 rue Marie-Adélaïde,

vastaajana,

jossa vaaditaan sen toteamista, että Italian tasavalta, jättäessään antamatta säteily-vaaratilanteessa tarvittavia suojelutoimenpiteitä ja noudatettavia ohjeita koskevien tietojen antamisesta väestölle 27 päivänä marraskuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/618/Euratom (EYVL L 357, s. 31) noudattamiseksi tarpeelliset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset on jättänyt noudattamatta sille mainitun direktiivin sekä Euratomin perustamissopimuksen 161 artiklan kolmannen kohdan ja 192 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan kuuluvia jäsenyysvelvoitteita,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja F. A. Schockweiler, tuomarit P. J. G. Kapteyn (esittelevä tuomari), C. N. Kakouris, J. L. Murray ja G. Hirsch,

julkisasiamies: M. B. Elmer,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 6.4.1995 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 11.5.1994 toimittamallaan kannekirjelmällä nostanut Euratomin perustamissopimuksen 141 artiklan mukaisesti kanteen, jossa vaaditaan, että Italian tasavalta, jättäessään antamatta säteilyvaaratilanteessa tarvittavia suojelutoimenpiteitä ja noudatettavia ohjeita koskevien tietojen antamisesta väestölle 27 päivänä marraskuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/618/Euratom (EYVL L 357, s. 31, jäljempänä direktiivi), noudattamiseksi tarpeelliset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, on jättänyt noudattamatta sille mainitun direktiivin sekä Euratomin perustamissopimuksen 161 artiklan kolmannen kohdan ja 192 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan kuuluvia jäsenyysvelvoitteita.

2 Direktiivin 12 artiklan sanamuodon mukaan "jäsenvaltioiden on toteutettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät toimenpiteet viimeistään kahden-

kymmenennellä kuukauden kuluttua sen antamisesta. Niiden on ilmoitettava tästä sekä näiden toimenpiteiden mahdollisista muutoksista komissiolle viipymättä".

Tutkittavaksi ottaminen

3 Italian hallitus kiistää, että 20.5.1992 päivätyllä virallisella huomautuksella voidaan pätevästi aloittaa perustamissopimuksen 141 artiklassa tarkoitettu jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva menettely. Hallitus väittää erityisesti, että komissio on lähettänyt vakiosisältöisen virallisen huomautuksen, jonka liitteessä luetellaan useita direktiivejä, joista yksi on tämän kanteen kohteena, ja että komissio on ilmoittanut toimivansa ETY:n perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisesti Euratomin perustamissopimuksen 141 artiklan asemesta. Tästä seuraa Italian hallituksen mukaan se, että tämä kanne on jätettävä tutkimatta.

4 On syytä muistuttaa, että Euratomin perustamissopimuksen 141 artiklan sanamuoto on täysin sama kuin ETY:n perustamissopimuksen 169 artiklan sanamuoto.

5 ETY:n perustamissopimuksen 169 artiklaa koskevan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan, ottaen huomioon jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn oikeudenkäyntiä edeltävälle vaiheelle määrätty tarkoitus, virallisen huomautuksen tavoitteena on rajata kiistan kohde ja osoittaa jäsenvaltiolle, jota kehotetaan esittämään huomautuksensa, puolustuksen valmisteluun tarvittavat tiedot (katso asia 274/83, komissio vastaan Italia, tuomio 28.3.1985, Kok. 1985, s. 1077, 19 kohta).

6 Koska asianomaisen jäsenvaltion mahdollisuus esittää huomautuksensa — vaikka se katsoisikin, ettei sen tarvitse niin tehdä — muodostaa perustamissopimuksessa turvatun olennaisen takuun, takuun kunnioittaminen on jäsenvaltion jäsenvelvoitteiden noudattamatta jättämisen toteamista koskevan menettelyn laillisuuden edellytys (sama tuomio, 20 kohta).

7 Vaikka edellä esitetyn perusteella ETY:n perustamissopimuksen 169 artiklassa mainitun perustellun lausunnon tulee sisältää johdonmukainen ja yksityiskohtainen selvitys niistä syistä, joiden johdosta komissio katsoo, että asianomainen jäsenvaltio on jättänyt täyttämättä jonkun sille perustamissopimuksen mukaan kuuluvista jäsenvelvollisuuksista, samoja täsmällisyysvaatimuksia ei voida asettaa virallisen huomautuksen suhteen, joka pakostakin voi olla vain ensimmäinen suppea yhteenveto väitteistä (sama tuomio, 21 kohta).

8 Asiakirjavihkoon liitetyistä asiakirjoista ilmenee tältä osin, että komissio on ilmoittanut Italian hallitukselle 20.5.1992 päivätyllä virallisella huomautuksella, että komission oli oletettava käytössään olevien tietojen perusteella, ettei liitteenä olevassa luettelossa lueteltuja direktiivejä ollut saatettu osaksi Italian kansallista oikeusjärjestystä. Luettelossa oli muun muassa nyt esillä olevassa asiassa kyseessä oleva direktiivi, jonka nimenomaisesti mainittiin olevan Euratomin perustamissopimuksen nojalla annettu direktiivi. Sitä, että viittaus Euratomin perustamissopimuksen asiaankuuluviin määräyksiin puuttui, on korjattu komission 25.5.1993 antamassa perustellussa lausunnossa, jossa viitattiin vain Euratomin perustamissopimuksen 141 artiklan mukaiseen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaan menettelyyn sekä mainitun lausunnon keskeisessä osassa tämän perustamissopimuksen 161 artiklan kolmanteen kohtaan ja 192 artiklan ensimmäiseen kohtaan. Kanteessaan komissio on myös viitannut näihin määräyksiin.

9 Tästä seuraa, että komission varsinaista väitettä, nimittäin väitettä direktiivin täytäntöönpanon laiminlyönnistä, ei ole muutettu oikeudenkäyntiä edeltävän vaiheen aikana.

10 Italian hallitus ei näin ollen ole voinut epäillä sitä, että komissio syytti sitä direktiivin täytäntöönpanon laiminlyönnin johdosta Euratomin perustamissopimukseen liittyvien jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä.

11 Näissä olosuhteissa se, että virallisesta huomautuksesta puuttui viittaus Euratomin perustamissopimuksen asiaankuuluviin määräyksiin, ei ole loukannut Italian tasavallan puolustusoikeutta.

12 Näin ollen on syytä tutkia kanne.

Pääasian ratkaisu

13 Komissio väittää, että jättäessään antamatta direktiivin noudattamiseksi tarpeelliset säännökset ja määräykset viimeistään 27.11.1991, Italian tasavalta on jättänyt noudattamatta mainitun direktiivin mukaan sille kuuluvia jäsenyysvelvoitteita. Vastinekirjelmässään kantaja on luopunut vetoamasta asiassa siihen, että Euratomin perustamissopimuksen 161 artiklan kolmatta kohtaa ja 192 artiklan ensimmäistä kohtaa, joihin ei perustellun lausunnon lausunto-osassa ole viitattu, olisi loukattu.

14 Italian tasavalta ei kiistä, että direktiiviä ei ole pantu täytäntöön annetussa määräajassa.

15 Näin ollen komission esittämän väitteen siitä, että jäsenyysvelvoitteet ovat jääneet noudattamatta tässä suhteessa, on katsottava tulleen toteennäytetyksi.

16 Tämän johdosta on syytä todeta, että jättäessään antamatta direktiivin noudattamiseksi tarpeelliset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset pannakseen täytäntöön direktiivin Italian tasavalta on jättänyt noudattamatta mainitun direktiivin mukaan sille kuuluvia jäsenyysvelvoitteita.

Oikeudenkäyntikulut

17 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Italian tasavalta on hävinnyt asian, on syytä velvoittaa se korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Italian tasavalta, jättäessään antamatta säteilyvaaratilanteessa tarvittavia suojelutoimenpiteitä ja noudatettavia ohjeita koskevien tietojen antamisesta väestölle 27 päivänä marraskuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/618/ETY noudattamiseksi tarpeelliset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, on jättänyt noudattamatta sille mainitun direktiivin mukaan kuuluvia jäsenyysvelvoitteita.

2) Italian tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Schockweiler Kapteyn Kakouris

Murray Hirsch

Julistettiin Luxemburgissa 29 päivänä kesäkuuta 1995.

Kirjaaja

R. Grass

Kuudennen jaoston puheenjohtaja

F. A. Schockweiler